

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTI: Dr. RÉVÉSZ IMRE. FŐMUNKATÁRS: Dr. SZÁSZ IMRE.
LAPTULAJDONOS: Dr. szentpéteri KUN BÉLA.

ÖTVENEDIK ÉVFOLYAM.

1930.

TARTALOM-MUTATÓ.

Iránycikkék.

- Dr. Baltazár Dezső : A Debreceni Protestáns Lap 50 éves jubileumára. 1.
Révész Kálmán : Az ötvenedik évfolyamra. 2.
Ravasz László : Ötven év. 2.
Dr. Antal Géza : Üdvözlétül. 3.
Csánki Benjámín : Teendők. 3.
Dr. Lencz Géza : Idő és örökkévalóság. 4.
R. I. : Nyomorúság, győzelem, béke. 5.
Andrássy Kálmán : Látások kerületi lapunk 50 éves fordulóján. 7.
Porzsolt István : Nőnevelésünk. 33.
R. I. : Mégegyszer az „utógyásztentisztelet”. 45.
R. I. : „A megdrágított kálvinistaság”. 54.
Andrássy Kálmán : Az evangélium Krisztusa, mint emberi életsemény. 61, 69.
Papp Imre : Elkésett szerény megjegyzések a liturgiára. 62.
Dr. Kiss Barnabás : Indítványok. 70.
Kiss Lajos : Ártalmas szabadság. 77.
K. B. : Horthy Miklós kormányzó. 85.
Gönczy Béla : Vigyázzunk szavainkra! 86.
K. B. : Alkotmányi különösségek. 93.
R. I. : Szabadsághősök. 101.
K. B. : Új egyházalkotmány. 109.
R. I. : Az egyházi sajtó statisztikája. 118.
K. B. : Anyagi gondok. 125.
R. I. : Dávid fia és Dávid ura. 133.
F. Varga Lajos : Esperesi megnyitó beszéd. 134.
R. I. : Minden embernél nyomorultabbak. 141.
Harsányi Pál : Húsvéti csoda. 144.
K. B. : Szele György. 151.
R. I. : Közvélemény-mentesség. 159.
Székelyhidy Béla : Alkotmányi különlegességek. 160.
R. I. : Közvélemény-fejlesztés. 167.
R. I. : Közvélemény-teremtés. 175.
Kun Béla : Crypto-coelibátus. 184.
Kun Béla : Egységes terv szerint. 191.
Seres Béla : A zsinat és a közvélemény. 192.
R. I. : A pünkösdi prófécia. 199.
Vas M. : A debreceni kollégium anyagi ügyei. 200.
K. B. : A kollégiumi nagykönyvtár. 209.
R. I. : von Harnack Adolf. 218.
R. I. : Haszontalan szolgák. 225.
R. I. : A bizonyágtévő egyház. 233.
R. I. : Diákromantika. 241.
R. I. : A négyszázéves ágostai hitvallás. 249.
Presbiter : Papot választunk. 257.
R. I. : Nehezebb a békességet dicsérni, mint megtartani. 265.
Dr. theol. Schabert O. : Oroszország és mi. 273., 281.
Dr. Illyés Endre : A magyar református keresztyén nép vallásos tudattartalmának belső síkja. 275., 282.
Presbiter : Papválasztási tanulságok. 289.
Kiss Lajos : A presbiternevelés kérdése. 290.
R. I. : Szent Ágoston. 297.
K. B. : Szeged és Sopron. 298.
Kun Béla : A kollégiumi nagykönyvtár. 306.
Kurai Sándor : Tanévnyitás a kollégiumban. 313.
Dr. Varga Zsigmond : A kollégiumi nagykönyvtár. 314.
Kun Béla : A könyvtáregyesítésről. 316.
Szele Miklós : Isten ígérete az új iskolai évre. 321.
Dr. Szász Imre : Az én szolgálatom. 322.
Dr. Baltazár Dezső : Igazság, szabadság — békesség. 329.
Világi : Ha a trombita bizonytalanul zeng. 337.
R. I. : Hová vezet ez ? 338.
R. I. : Kezdetben vala az Ige . . . 345.
Dr. Szász Imre : Periculum in mora. 346.
Uray Sándor : Látogatásom dr. Schaeffernél Philadelphiában. 347.
Borsos Károly : Négyszáz esztendő. 355.
F. Varga Lajos : Egyházmegyei közgyűlést megnyitó beszéd. 357.
R. I. : Aki az Úré, ide hozzám. 363.
Dr. Tóth Lajos : Pénzügyi reformok az ősi kollégium vagyonekezelésében. 371.
K. B. : Szeged—Debrecen. 372.
R. I. : Szabolcska Mihály. 381.

- R. I. : Szobrok és lelkek. 382.
 R. I. : Dr. theol. Dóczy Imre. 389.
 K. B. : Bizottságok. 390.
 R. I. : Háromnegyed század. 399.
 R. I. : Zsinat elé. 399., 408.
 Dr. Baltazár Dezső : Egyház és állam. 407.
 R. I. : A nagy Révész Imre és a kollégiumi nagy-
 könyvtár. 407.
 K. B. : Bizottságok és közigazgatási költségek.
 415.
 F. Varga Lajos : Egyház és iskola. 416.
 Dr. Szász Imre : Kiáltás! Mit kiáltok? 423.
 R. I. : A lelkipásztorok továbbképzése. 423.
 R. I. : Fény a karácsonyfán. 431.
 Dr. Tóth Lajos : A debreceni ősi kollégium taka-
 rékpénztárának megalapozása. 433.
 R. I. : Az Országos Református Lelkészegyesület
 Polgárdiban 1930 szeptember 18-án tartott
 közgyűlésének határozata. 435.
 K. B. : Utánpótlás. 439.
 Falusi Glosszák. 440.

Egyház.

- Dr. Erdős József : A Heidelbergi Káté. 8.
 Dr. Victor János : Nincsenek „moderatoraink“. 8.
 sf. : Egyházkerületeink részesedése a közvetlen
 úton kapott államsegélyben. 10.
 Bartha László : Lehet-e, vagy kell-e tartani
 úgynevezett utógyászistentiszteletet? 33.
 Szele Miklós : A kép-kérdés és a heidelbergi
 káté. 46.
 Székelyhidny Béla : Egy néhány őszinte szó
 „sf“ cikkével kapcsolatban. 54.
 Kelemen Gyula : A vocatio és dislocatio gyakor-
 lása. 77.
 Dr. Hajdu Gyula : Kikísérjük-e a temetőbe
 a halottakat? 94.
 Porzsolt Ferenc : A szabadelvűség és a kizáró-
 lagosság elvének összhangja a keresztyén-
 ségben. 110.
 Dr. Balla Bertalan : Az egyházi adózás és ada-
 kozás. 127, 137.
 Birtha József : Házi látogatás és házi istentiszte-
 let. 145.
 Tóth Sándor : Békés vizeken — esőndes szív-
 vel. 178.
 Dr. Lencz Géza : Jelentés a „Hit és Szervezet“
 fenntartóbizottságának mürreni gyűlésé-
 ről. 391.

Iskola.

- Dr. Dóczy Imre : Nevelésügyi feladatok. 12.
 Konez Aurélné : Új évben régi vágyak. 13.
 Dr. Varga Zsigmond : A lelkészjelöltek kötelező
 tanítói oklevele. 15.
 Horváth E. János : Pap-tanító — létvitá. 103.
 Kelemen Gyula : Népiskoláink ellenőrzése. 119.
 Zeke Dániel : Szükség van-e új református
 tantervre. 218.
 mb. : A debreceni református kollégium polgári
 fiúiskolája Értesítője. 251.
 mb. : A debreceni református kollégium tanító-
 képzőintézetének Értesítője. 259.

- mb. : A karcagi református nagykun-reálgimn.
 Értesítője. 266.
 mb. : A debreceni református kollégium gimná-
 ziuma Értesítője. 292.
 mb. : A debreceni kegyestanítórendi róm. kath.
 gimn. Értesítője. 292.
 mb. : A debreceni református leánygimnázium
 Értesítője. 293.
 mb. : A debreceni református egyház tanító-
 képzőintézetének Értesítője. 308.
 mb. : Sárospataki főiskolai Értesítő. 309.
 mb. : Az erdélyi református egyházkerület theol.
 fak. Értesítője. 323.
 mb. : Kecskeméti jogakadémia Évkönyve. 323.
 Üdvözlét Mezőtúrnak. 324.
 Magyar Bertalan : Valamit a túltermelésről. 325.
 Juhász Elek : Theologus ifjaink jövője. 331.
 Dr. Veress István : Látogatás a svájci tanító-
 képzőintézetekben. 332, 340, 348.
 mb. : A hajdúböszörményi református gimnázium
 Értesítője. 350.
 mb. : A nyíregyházi Leánykálvineum Értesi-
 tője. 350.
 Magyar Bertalan : Még egyszer a túltermelésről.
 367.
 Szeremley Béla : A „várnégyszög“. 376.
 Dr. Bartha Károly : A kollégiumi anyakönyv-
 tár kérdéséhez. 401.
 Juhász Elek : Még egyszer a lelkészképzés jövő-
 jéről. 409.
 A lelkésztanítóóság kérdéséhez. 417.

Közélet.

- Szomjas Gusztáv : Beteg társadalmi élet. 11.
 S. Szabó József : Egyházi lapok, világi szerkesz-
 tők. 12.
 R. I. : Egy harmadik egyházi lapjubileum. 34.
 Horváth bácsi : A vasárnap megszenteléséről
 a régi időkben. 55.
 Kósa Béla : Az én eseteim. 65.
 Kósa Béla : Úgyes beállítók. 79.
 Baráth Imre : Farsang és bőjt. 96.
 Pánczél Jenő : Helyreigazítás. 102.
 Dr. Kiss Barnabás : Hozzászólás. 113.
 Székelyhidny Béla : Néhány szó Baráth Imre
 „Farsang és Bőjt“ c. cikkéhez. 118.
 Tukacs Lajos : Lelkipásztorok nyugdíja. 119.
 Kósa Béla : Amikor majd csak a jegyző fog
 esketni?... 129.
 Kállay Sándor : Róm. kath. misszió Püspök-
 ládányban. 152.
 Kósa Béla : „Hol vannak a halottak?“ 161.
 A Kultuszminiszter Debrecenben. 193.
 Kósa Béla : Megtört a jég Szatmárban. 202.
 Kósa Béla : Legátusjárás után. 226.
 Kósa Béla : Ideáljaink módosulása. 235.
 Kósa Béla : Régi és új eszmények. 250.
 Az ófehértói egyház ünnepe. 306.
 Dr. Szász Imre : Az ORLE-napokról. 330.
 mb. : A marosvásárhelyi „nagyhét“. 339.
 Gönczy B.—Kun B. : Helyreigazító nyilatkozat.
 365.
 Révész Imre : Hová vezet ez? 366.

- S. Szabó József : Debrecen és Cegléd. 375.
 Sz. I. : Az új temetési rendtartáshoz. 385.
 Dr. Tóth Lajos : Helyreigazító sorok. 386.
 Kósa Béla : Lelkeszi és világi. 393.
 Dr. Kiss Barnabás : Az ifjúsági munkák jelentőségéről. 426.
 Dr. Kiss Barnabás : „Nyomorúságunk igazi okáról.” 435.

Ebből a világból.

- Dr. Hajdu Gyula : Újévi ajándék. 28.
 Horváth bácsi : Számadás. 29.
 Dr. Szász Imre : Falusi gondok. 40.
 Soli Deo Gloria! vagy Nyugat? 65.
 Dr. Szász Imre : Hozzászólás. 71.
 Kovács Pál : Problémák. 80.
 Dr. Hajdu Gyula : Válasz a „Hozzászólásra”. 86.
 Székelyhidy Béla : A tanítói nyugdíjjarulékokról. 97.
 Dr. Szász Imre : Válasz dr. Hajdu Gyula válaszára. 146.
 Varga Pál : A kollégium anyagi helyzetének kérdése. 169, 178, 186, 193, 202, 212, 219, 228, 236, 242, 251.
 Egy kis számvetés. 204.
 Horváth E. János : Segíts magadon! 267.
 Kósa Béla : Bajok vannak a kántori állások körül... 284.
 Kiss Lajos : Tanulságok. 299.
 Kósa Béla : Differenciák az egyházi szolgálat értékelése tekintetében. 310.
 Kósa Béla : Hová vezet ez? 333.
 Kósa Béla : Elkéstünk? 403.
 Ö. I. : Aktuális ügyek. 411.
 Magyar Bertalan : Amiből élünk?! 427.

Feladatok.

- Melkó István : Új idők küszöbén. 22.
 Oimós Lajos : Határkőnél. 22.
 Maklár Károly : Aktuális problémák. 23, 48.
 Porzolt István : Egységes szellem. 24.
 Borsos Károly : A protestáns egyházak jövője. 25.
 Kósa Béla : Egy megoldandó probléma. 26.
 Kiss Lajos : Jövönk érdekében. 27.

Megbeszélés.

- Papp K. J.—Szele M. : Mégegyszer! 37.

Misszió.

- Dr. Szász Imre : Két drága alkalom. 329.
 Dr. Szász Imre : Az Országos Református Védőszövetségről. 365.
 R. I. : Még egyszer az Országos Református Védőszövetségről. 373.
 KIE konferencia Biharban. 394.
 v-n : Testi, erkölcsi és lelki nyomor. 403.
 Uray Sándor : Amerikai levél. 411, 427.
 Dr. Szász Imre : Hitélet a derecskei gyülekezetben. 412.

- Módis László : Az úgynevezett belmisszió. 418.
 Kiss Pál : Válasz „Az úgynevezett belmisszió” című cikke. 441.

Tárca.

- Baja Mihály : Dícséret. 2.
 Soltész Elemér : Levél a szerkesztőhöz. 2.
 S. Szabó József : Emlékezés Bethlen Gábor fejedelemről. 126, 134, 142, 152.
 Kallós Tivadar : Márokpapi református egyház történeti vázlata. 160.
 v. dr. Málnási Ödön : Lelkeszi fizetés és stóla a XVII. és a XVIII. században Hajdúszoboszlón. 250.
 Baráth Imre : „Más.” 258, 307, 432.
 Baráth Imre : Emlékezzünk régiekről!... 266.
 Kósa Béla : Hol van a szakáll?... 274.
 Kósa Béla : Három interview. 282.
 Pánczél Jenő : Az öfehértói református templom megújítása után való újra megnyitása ünnepére szerzett énekek. 306.
 Kósa Béla : Otthoni jegyzetek. 424.

Emlékezések.

- F. Varga Lajos : Levél a szerkesztőhöz. 17.
 K. B. : A lap történetéhez. 18.
 Dr. Erdős Károly : Kitorölt sorok. 19.
 Karai Sándor : Emlékezés régiekről. 20.
 Pánczél Jenő : Régi bizonyosságokkal, új eszközökkel a cél felé. 21.
 Baráth Imre : Hogy lettem a Debreceni Protestáns Lap munkatársává? 36.

Irodalom.

- Halmi János : Aranyhárfa. 30.
 ri. : Dr. Tavaszy Sándor, A kálvinizmus világmisziója. 56.
 ri. : Vásárhelyi János, Jobban tiéd Uram. 57.
 Balázs Győző : Hastings, A szemünk fénye. 72.
 Nyáry Páltól : Az Úr az én vigasztalóm. Református Keresztyén Hitünk. 73.
 ri. : Karácsony Sándor : A tanulás mesterségfogásai. 81.
 ri. : Dr. Mátyás Ernő : Életforrások. 87.
 ri. : Dr. Victor János : Térj magadhoz drága Sion! 87.
 B. : Csendes Esték. 130.
 ri. : Böszörményi Jenő : Egy szatócs-bolt története. 164.
 ri. : Dr. Hegyaljai Kiss Géza : Kossuth. 171.
 R. I. : Farkas István : Te vagy a Krisztus. 195.
 ri. : Dr. Ferenczy Károly : Sundar Singh bizonyosságtételei. 196.
 R. I. : Choisy J. E. : A Servet kiengesztelő emlékmű. 213.
 Bakó László : A mi bölcsődalunk. Mutatvány a kereszteselési beszédgyűjteményből. 227.
 Czeglédy Sándor : A mi Urunk Jézus Krisztusnak Új Testamentuma. 227.
 R. I. : Bethlen-Emlékkönyv. 243.
 Ladányi Lajostól : Imák és életszabályok. 300.
 A Belmissziói Útmutató. 301.

ri.: Dr. Stefan Veress: Das Lehrerbildungswesen in Ungarn. 307.
 Incze Gábortól: Esketési beszédek. 334.
 Keresztyén Család Naptára. 342.
 R. I.: „Kicsoda ez?” Debreczeni Istvántól. 337.
 s.: Katholikus Lexikon. 395.
 „Istennek nagyságos dolgai.” 404.
 R. I.: Győry Elemér: A kettős tüzes nyelvek fényében. 419.
 R. I.: Vásárhelyi János: Siessünk Jézushoz. 442.
 R. I.: Vásárhelyi János: Az Úr színe előtt. Árva Bethlen Kata öröme. 443.

Hiradás.

sl.: Cserkész ski-tábor a Mátrában. 41.
 U. S.: A budapesti januári konferencia. 56.
 Egyházközségi főgondnokválasztás Debrecenben. 72.
 Főgondnokválasztás a debreceni egyházban. 79.
 Beszámoló gyülekezeti belmissziói munkáról Apagyrról. 88.
 Az egyházkerületi főgondnokválasztás eredménye. 104.
 K. B.: Főgondnokválasztás Debrecenben 105. A Konvent. 143.
 Palágyi István: A beregi református egyházmege tavaszi közgyűlése. 155.
 Zsinati tudósítás. 168.
 A középszabolcsi egyházmege közgyűlése. 170.
 Zsinati tudósító. 176.
 Klmn.: A beregi egyházmege közgyűlése. 180.
 Zsinati tudósítás. 184.
 Gál Lajos: Jelentés az 1930-iki húsvéti legációról. 195.
 Gróf Degenfeld Pál egyházkerületi főgondnok ünnepélyes beiktatása. 210.
 sz. b.: Az országos Református Tanáregyesület közgyűlése. 213.
 Egyházkerületi közgyűlés. 218.
 Tudósító: Munka a végeken. 229.

K. B.: A szatmári egyházmege lelkésznéinek egyesülete. 245.
 Lelkeszi aranylakodalom. 268.
 M. K.: Generális vizitáció a csonkanagyszalontai egyházmegeben. 374, 384, 392.
 R. I.: Egyházkerületi közgyűlésünk. 402.

Külföld.

28, 39, 66, 73, 111, 162, 220.

Halottaink.

31, 50, 57, 74, 81, 98, 105, 121, 138, 147, 156, 164, 171, 237, 253, 269, 294, 301, 311, 318, 325, 326, 334, 342, 351, 359, 387, 395, 443.

Különlélek.

31, 42, 50, 57, 66, 74, 81, 88, 98, 106, 114, 121, 131, 139, 147, 156, 164, 172, 180, 187, 196, 204, 214, 220, 230, 237, 245, 253, 260, 269, 277, 285, 294, 301, 311, 318, 326, 334, 342, 351, 359, 368, 378, 387, 395, 404, 413, 420, 428, 437, 443.

Szerkesztői üzenetek.

32, 43, 51, 59, 90, 107, 122, 131, 247, 278, 302, 311, 344, 369, 378, 388, 413, 421, 430, 438.

A kiadó üzenetei.

31, 57, 147, 204, 214, 318, 437, 443.

Hivatalos értesítés.

32, 59, 66, 75, 82, 91, 115, 197, 239, 262, 278, 302, 353, 379, 398, 429.

•Pályázat.

43, 51, 59, 67, 83, 91, 99, 122, 139, 173, 189, 215, 222, 231, 239, 247, 254, 263, 271, 279, 287, 295, 303, 312, 319, 335, 353, 361, 369, 379, 405, 445.